

METODICKÉ POZNÁMKY

Veškeré údaje se týkají všech obyvatel, kteří mají v ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na státní občanství. Od r. 2001 (v návaznosti na sčítání lidu, domů a bytů 2001) údaje zahrnují cizince s vízy nad 90 dnů (podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců), a cizince s přiznaným azylem (podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Od 1.5.2004, v návaznosti na tzv. Euronovelu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, se údaje týkají občanů zemí EU s přechodným pobytem na území ČR a občanů třetích zemí s dlouhodobým pobytem. Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození a úmrtí) občanů s trvalým pobytem na území ČR, které nastaly v cizině.

Územní členění výsledků zpracování za kraje a oblasti důsledně respektuje ústavní zákon č. 347/1997 Sb. o vytvoření VÚSC (a jeho novelu č. 176/2001), zákon č. 387/2004 Sb. o změnách hranic krajů, a klasifikaci CZ-NUTS, zavedenou opatřením ČSÚ ze dne 27. 4. 1999. Od 1. 1. 2008 je úroveň okresů NUTS 4 nahrazena, v souladu se systémem Eurostatu, klasifikací LAU (Local Administrative Units), konkrétně úrovní LAU 1. Veškeré územní členění odpovídá stavu platnému k 1. 1. daného roku.

Ve všech tabulkách se věkem (v letech, měsících, týdnech, dnech) rozumí dokončený věk.

Pohyb obyvatelstva v ČR v letech 1921 - 2009

Retrospektiva pohybu obyvatelstva obsahuje události, které se odehrály na území České republiky. Do roku 1929 byl zjišťován místo počtu zemřelých do 28 dnů počet zemřelých do 1 měsíce. Od 1. 7. 1954 je v zahraničním stěhování České republiky zahrnuto stěhování všech osob (včetně cizinců) s místem trvalého pobytu v České republice a od 1. 1. 2001 všech občanů ČR s trvalým pobytem na území ČR, cizinců s povolením k trvalému pobytu na území ČR, cizinců s vízem nad 90 dní a cizinců s azylem na území ČR. Od 1. 5. 2004 se údaje týkají též občanů zemí EU s přechodným pobytem na území ČR a občanů třetích zemí s dlouhodobým pobytem.

A. Přehled pohybu obyvatelstva

Městy jsou všechny obce (592 včetně Prahy), které měly k 1. 1. 2009 statut města (působil v nich městský nebo magistrátní úřad).

B. Sňatky

S výjimkou tabulky B.02 jsou všechny ostatní tabulky v případě územního členění tříděny podle místa pobytu ženicha.

D. Narození

Podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví ČSR č. 11 ze dne 22. 1. 1988 se narozením živého dítěte rozumí jeho úplné vypuzení nebo vynětí z těla matčina jestliže projevuje alespoň jednu ze známek života a má porodní hmotnosti a) 500g a vyšší anebo b) nižší než 500g a přežije-li 24 hodin po porodu. Známkami života se rozumějí dech nebo akce srdeční nebo pulsace pupečníku nebo aktivní pohyb svalstva, i když pupečník nebyl přerušen nebo placenta nebyla porozena. Narozením mrtvého dítěte se rozumí úplné vypuzení nebo vynětí z těla matčina, jestliže plod neprojevuje ani jednu ze známek života a má porodní hmotnost 1000 g a vyšší.

E. Potraty

Tabulky za potraty jsou zpracovány ze souboru individuálních dat, který ČSÚ přebírá od Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR. Potratem se rozumí ukončení těhotenství ženy, při němž a) plod neprojevuje ani jednu ze známek života a jeho porodní hmotnost je nižší než 1000 g a pokud ji nelze zjistit, jestliže těhotenství je kratší než 28 týdnů, b) plod projevuje alespoň jednu ze známek života a má porodní hmotnost nižší než 500 g, ale nepřežije 24 hodin po porodu, c) z dělohy ženy bylo vyňato plodové vejce bez plodu, anebo těhotenská sliznice. Potratem se rozumí též ukončení mimoděložního těhotenství anebo umělé přerušení těhotenství provedené podle zvláštních předpisů. V letech 1988 - 1991 byla mimoděložní těhotenství zahrnuta do UPT, od roku 1992 do ostatních potratů. Ministerstvo zdravotnictví ČR od 1. 1. 1994 zavedlo nové tiskopisy s podrobnějším číselníkem rodinného stavu a vzdělání ženy. Ve zpracování byly tyto číselníky převzaty beze změn.

G. Zemřelí podle příčin smrti

Tabulky jsou zpracovány dle prvotní příčiny smrti. S účinností od 1. 1. 1994 byla v ČR podle paragrafu 24 odst. 4 zákona ČNR č. 278/1992 Sb. zavedena Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů ve znění 10. decenální revize (MKN-10). Od roku 1. 1. 2009 je v

platnosti 2. Vydání MKN-10 obsahující aktualizace z let 2004 - 2008 vydané Světovou zdravotnickou organizací. Garantem MKN-10 je Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR. Počet zemřelých na příčiny XIX. třídy je shodný s počtem zemřelých na příčiny třídy XX, neboť jde o dvojí třídění zemřelých v důsledku vnějších příčin. V XIX. třídě (tab. G.05) jsou zemřelí klasifikováni dle prvotní příčiny smrti, kdežto v třídě XX. (tab. G. 06) dle mechanismu smrti (dříve dodatková klasifikace E – Vnější příčiny poranění a otrav).

H. Stěhování

Objem stěhování za vyšší územní jednotku je definován jako součet objemu stěhování za nižší územní celky plus stěhování mezi nižšími územními celky. Obrat stěhování je definován jako úhrn přestěhování a vystěhování v dané územní jednotce. Do případů vnitřního stěhování je zahrnuto stěhování mezi urbanistickými obvody Prahy.

I. Bilance obyvatelstva a analytické údaje

Nově zařazena tabulka Míry indukované potratovosti podle jednotek věku, věkových žen a krajů (na 1 000 žen jako I.12. Všechny následující tabulky jsou přečíslovány. Do úmrtnostních tabulek (I.16-I.21) jsou nově zařazeny také údaje o absolutním počtu zemřelých podle věku a věkové struktury obyvatel k 1. 7., ze kterých tabulkové ukazatele vychází; zároveň jsou prodlouženy až do věku 105 let.